

Min jista' jkun perfett?

Žgur li m'iniex l-unika persuna li hadet xokk meta smajt l-istruzzjoni ta' Ġesù: **“Kunu perfetti (teleios), bhalma hu perfett Missierkom li hu fis-smewwiet.”** Jidher li qed jgħolli' l-istandards f'livell għoli wisq. Għoli wisq biex jintlaħaq. Imma tassew Ġesù ried ifisser li għandna nkunu bla nuqqas morali? U x'inhil-perfezzjoni, f'għisem u f'hajja u f'ambjenti li huma 'l bogħod milli jkunu perfetti?

Sewwa, jidher li din hija każ ieħor ta' traduzzjoni mhix preċiża.

Fil-Ġdid Testment, il-kelma Griega **τέλειος (teleios)** tidher diversi drabi, u hafna drabi tiġi tradotta b'hala “perfett”, iżda b'tifsira Griega hafna iżjed għanja: **matur, shih, jew li lahaq l-iskop tal-hajja tiegħu.**

I- Magħmul bil-galbu, imfassal b'għan

Hawn xi eżempji importanti:

1. Matthew 5:48

“Kunu mela perfetti (teleios), bhalma hu perfett Missierkom li hu fis-smewwiet.”

Grieg: *Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡσπερ ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.*

♦ **Tifsira:** Mhux sejha biex tkun bla difetti morali, iżda għal **mhabba shiha, indiviża** — li tirrifletti l-imħabba totali ta' Alla (fil-kuntest: li thobb lil min hu għadu tiegħek).

♦ **Kuntest:** 43“Smajtu x'intqal, ‘Hobb lil għajrek, u obghod lill-għadu tiegħek.’ 44Imma jiena ngħidilkom: Hobbu lill-għedewwa tagħkom, u itolbu għal dawk li jippersegwitawkom, 45biex tkunu wlied Missierkom li hu fis-smewwiet; għax hu jtalla' x-xemx tiegħu sew fuq il-ħżiena u sew fuq it-tajbin, u jniżżel ix-xita sew fuq min hu tajjeb u sew fuq min m'huwiex. 46Għax jekk intom thobbu lil min ihobbkom, xi hłas jisthoqqilkom? M'hux il-pubblikani wkoll jagħmluh dan? 47U jekk issellmu lil hutkom biss, xi tkunu tagħmlu żejjed? M'hux il-pagani wkoll jagħmluh dan? 48Kunu mela perfetti, bhalma hu perfett Missierkom li hu fis-smewwiet.”

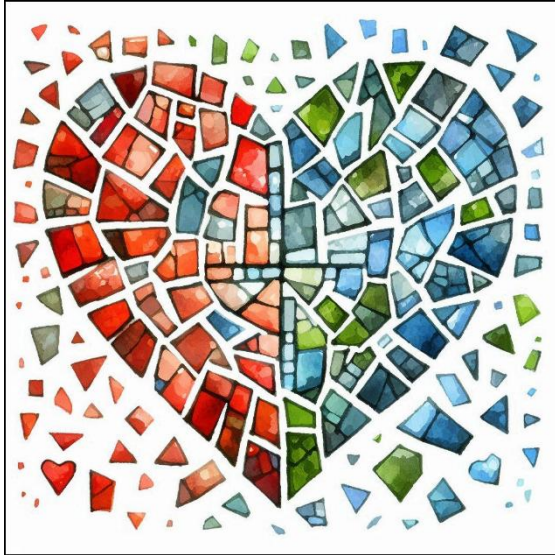
2. 1 Korintin 13:10

“imma meta jfegġ dak li hu shih (teleion), jgħib dak li hu nieqes.

♦ **Tifsira:** Pawlu qed jitkellem dwar **maturità jew kompletament**, mhux dwar bla difetti — jista' jkun qed jirreferi għall-milja tal-imħabba jew għall-maturità tal-komunità Nisranija.

♦ **Kuntest:** 8L-imħabba ma tintemm qatt. Jgħibu l-profeziji, jisktu l-ilsna, jgħib l-għerf. 9Għalissa nafu biċċa, u l-profezija tagħna hi nieqsa; 10imma meta jfegġ dak li hu shih, jgħib dak li hu nieqes. 11Meta kont tarbija, kont nitkellem ta' tarbija,

inhoss ta' tarbija, nahseb ta' tarbija. Meta sirt raġel warrabt dak li hu ta' tarbija. 12Bhalissa naraw bhallikieku f'mera, imċajpar, imma mbaġhad naraw wiċċ imb wiċċ.

2 - Is-shiħ mhux fejn mhemmx difetti, imma t-trasformazzjoni tagħhom

3. Ġakbu 1:4

“4Hallu li s-sabar ikollu l-milja tiegħu fikom, biex tkunu perfetti u shaħ (teleioi u holoklëroi), bla ma jkun jonqoskom xejn.

◆ **Tifsira:** L-għan tat-tigrib hu li jwasslek għal **maturità spiritwali, shiħ u komplet.**

◆ **Kuntest:** 2Huti, għoddu kollox b'ferħ meta tħabbtu wiċċkom ma' kull xorta ta' tigrib, 3għax għandkom tkunu tafu li t-tigrib tal-fidi tagħkom inissel is-sabar. 4Hallu li s-sabar ikollu l-milja tiegħu fikom, biex tkunu perfetti u shaħ, bla ma jkun jonqoskom xejn. 5Jekk xi hadd minnkomm jonqsu l-għerf, għandu jitlob lil Alla, li jagħti lil kulhadd b'id miftuħa u bla ma jċanfar lil hadd, u jagħtihulu. 6Mela ha jitlob bil-fidi, bla ma jithasseb xejn, għax min jithasseb ikun jixbah lill-mewġ tal-baħar imqanqal u mqalleb bir-riħ. 7Bniedem bħal dan ma għandux jistenna li

se jaqla' xi haġa mingħand il-Mulej; 8hu bniedem mifxul fih innifsu, u m'huwiex żgur mit-triq li jagħzel.

4. Lhud 5:14

“14Imma l-ikel shiħ hu tal-kbar (teleiōn), ta' dawk li biż-żmien huma mdorrija jagħzlu bejn it-tajjeb u l-hażin.”

◆ **Tifsira:** Dawk li huma **maturi spiritwalment** — mhux dawk li għadhom fil-bidu.

◆ **Kuntest:** 11Fuq dan Melkisedek għandna haġna xi ngħidu, hwejjeġ tqal biex tfissirhom, ladarba intom sirtu tqal biex tisingħuhom. 12Tant hu hekk li għalkemm issa jmisskom sirtu mgħallmin, għadkom teħtieġu 'l min jgħallimkom mill-ġdid l-ewwel elementi tal-kelma ta' Alla; ġejtu fil-bżonn li tiehdu l-halib, u mhux ikel shiħ. 13Issa kull min jieħu l-halib ma jifhimx il-kliem tal-ġustizzja, għax għadu tarbija. 14Imma l-ikel shiħ hu tal-kbar ta' dawk li biż-żmien huma **mdorrija jagħzlu bejn it-tajjeb u l-hażin.**

5. Kolossin 1:28

“28Lilu ahna nhabbru lill-bnedmin kollha, u nwissu u ngħallmu lil kulhadd bl-għerf kollu biex inwasslu lil kull bniedem għall-perfezzjoni (teleion) fi Kristu”

◆ **Tifsira:** Dawk li huma **formati b'mod shiħ**, maturi — jġigifieri l-għan tas-sejha spiritwali.

◆ **Kuntest:** 24Jien issa nifrah bit-tbatijiet tiegħi minħabba fikom, għaliex bihom jiena ntemm f'għisim dak li jonqsom mit-tbatijiet ta' Kristu għall-għisem tiegħu li

hu l-Knisja. 25 Tagħha jiena sirt ministru, skont ma tani nagħmel Alla għalikom, jġigifieri li nxandar b'mod shih il-Kelma ta' Alla, 26 il-misteru li kien moħbi sa miż-żminijiet u l-generazzjonijiet kollha, u li issa hu mgħarraf lill-qaddisin tiegħu, 27 lil daww li Alla ried jgħarrafhom kemm huwa kbir l-għana tal-glorja ta' dan il-misteru fost il-pagani, li hu Kristu fikom, it-tama tal-glorja tagħkom. 28 Lilu aħna nhabbru lill-bnedmin kollha, u nwissu u ngħallmu lil kulhadd bl-għerf kollu biex inwasslu lil kull bniedem għall-perfezzjoni fi Kristu. 29 Għalhekk jiena nithabat u nissielet bis-saħħa tiegħu, li tinsab taħdem fija bil-qawwa kollha tiegħu.

Matul il-Ġdid Testment kollu, **teleios** jirreferi għall-**milja intenzjonata** jew **maturità** fil-ħajja Nisranija — li ssir **shih, integrat, u allinjat mal-għanijiet ta' Alla**. Mhux kwistjoni li tkun bla żball, jew bla difett, iżda li tkun **spiritwalment komplut, shih, li tkun wasalt** fil-maturità tal-imħabba u l-għaqda ma' Kristu.

Fil-filosofija, **teleologija** ġejja mill-kelma Griega **τέλος (telos)**, li tfisser **tmiem, skop, jew għan** — mhux “perfett” fis-sens ta' bla ħtija jew ideali. Tirreferi għall-**kawża finali** jew **għan intenzjonat** ta' xi haġa — jġigifieri, **għalxiex teżisti**.

Madankollu, **τέλειος (teleios)**, l-aġġettiv relatat, jista' jittraduċi ruħu bħala “perfett” bl-Ingliż, iżda **fil-kuntest Grieg antik** ifisser xi haġa aktar bħal:

- **komplut**
- **matur**
- **żviluppat sew**
- **lahaq l-għan tan-natura tiegħu**

Allura meta l-Ġdid Testment jew kitbiet klassiċi Griega jitekllmu fuq *teleios*, generalment ma jfissirx **bla żball morali**,

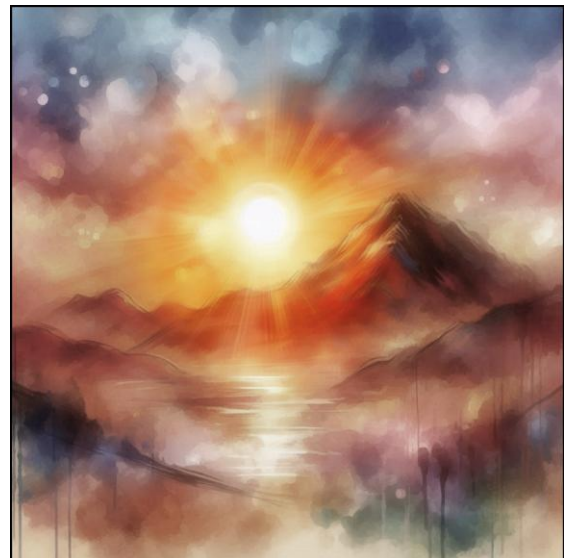
imma aktar **shih, milhuq, jew li wasal fejn kellu jasal skond in-natura tiegħu**.

Sommarju:

- **Telos = tmiem, skop, għan** → il-għerq ta' "teleologija" (l-istudju tal-iskop fil-ħolqien).
- **Teleios = lahaq it-telos tiegħu**, għalhekk ħafna drabi tradutt “perfett”, imma **fil-fatt** tfisser **komplut, matur, milhuq, lahaq il-milja tan-natura tiegħu**.

Għalhekk, iva — it-tifsira Griega iktar profonda hi **immirata lejn għan** jew **għandha skop**, u “perfett” hija traduzzjoni sekondarja li ġejja mill-idea ta' **komplutezza** jew **żvilupp shih**, mhux minn nuqqas ta' żbalji.

-o-

3 - Id-dawl ifegġ, il-milja tiżvolgi.